

kartoncsere

Hungjáték

PINTÉR LAJOS

UTCAZAJ. GÉPKOCSIK TÚLKÖLNEK, FÉKEK CSIKO-
ROGNAK, RENDŐRI SÍPSZÓ. MENTŐKOCSI TÁVOLI SZI-
RÉNÁZÁSA. HANGOSBESZÉLŐ ROBOTHANGON KIVE-
HETETLEN FELHÍVÁSOKAT KÖZÖL. ISMERETLEN REN-
DELTETÉSŰ GÉPEK KATTOGÁSA, ZAKATOLÁSA,
ZUHOG AZ ESŐ — mindez, igen disztingváltan, a nagyvá-
rosi élet lüktetését hivatott kihangsúlyozottan érzékeltetni.
Aztán egy ajtó csukódásával a külvilág hirtelen kinnreked,
és csupán az eső monoton dobolását hallani egy bádog ab-
lakpárkányon.

A FÉRFI: *(a „Sűrűn esik az eső...” kezdetű roma dalt dudorássza)* Sűrűn esik az eső, dáriráriram, tirararam... bánom is én, dáriráriram, tirararam...

A NŐ: De jó kedve van.

A FÉRFI: *(tovább dúdol)* Csak te szeress holtomig, dáriráriram. *(abba-hagyja)* Madarat lehetne velem fogatni — szokás mondani.

A NŐ: Ebben a pocsek idöben.

A FÉRFI: Ha esik, mindig jókedvem van. *(jópofáskodással)* Mondhatnám: nekem jólesik, hogy esik... Na, befutott a David Pajić vicinális.

(Felvonó zökkenéssel megáll — ajtó)

Parancsoljon, hölgyem.

A NŐ: Csak ön után.

A FÉRFI: Kérem?

A NŐ: Felvonóba elsőnek a férfi lép be.

A FÉRFI: Akár ki is írhatnák a liftajtóra: David Pajić zenés lokál és étterem.

A NŐ: Ha arra gondol, hogy liftet összetévesztem a kocsmával, akkor téved.

- A FÉRFI: S akkor vajon mire gondoljak, midőn kegyed előtt búfurak-szom, dáriráriram?
- A NŐ: Arra, hogy aki elsőnek lép be, esetleg lezuhanhat.
- A FÉRFI: Aha, Kleopátra és az italkóstolók. Vagy jobbat mondok: A Borgiák meg a kehely tartalmának rabszolgák révén történő előzetes ellenőrzése fenségmérgezést megelőzendő.
- A NŐ: *(szárazon)* A hatodikra.
- A FÉRFI: Nekem mondja? Hatodik emelet, jobbra második ajtó, balra negyedik íróasztal, kettes számú elektronikus lyuggatógép.
- A NŐ: Jobbra. Balra pedig...
- A FÉRFI: Balra pedig?
- A NŐ: No látja. Műkristály váza, minden áldott nap egy szál friss vágott virággal. Indulunk már?
- A FÉRFI: Igenis.
- (A felvonó elindul.)*
- Bánom is én, dáriráriram... csak te szeress holtomig... *(szünet)* Ha esik, mindig jókedvem van.
- A NŐ: Ezt már mondta.
- A FÉRFI: De előtte pocsekul érzem magam — ezt még, remélem, nem közöltem. És azt se, hogy van egy kis reumám. Egy icipicunca reumám. Gyermekkorai szerzemény.
- A NŐ: Na látja. Harmincöt éves korára máris eldicsekedhet: szerzett valamit az életben.
- A FÉRFI: Egyebek között. És nem harmincöt, csak harminchárom...
- A NŐ: *(kissé dallamosan)* Bánom is én... Hol tartja?
- A FÉRFI: A bal sípcsontomban. Amennyiben a reumámra gondol. Ha eső közeleg, a bal sípcsontom odabent sipolni kezd, tárirariram.
- (A felvonó nagy zökkenéssel megáll.)*
- A NŐ: Még csak ez kellett!
- A FÉRFI: Megesik. A David Pajíc étteremben záróra állt be. Kár, hogy a felvonókat újabban üvegajtóval látják el. Vagy nem is kár?... Bánom is én, dárirariram...
- A NŐ: Maga ezt a liftet tényleg zenés lokállá avanzsálja.
- A FÉRFI: Hát istenem, az ember törekszik, ugyebár...
- A NŐ: Hol vagyunk?
- A FÉRFI: A negyedik és ötödik Purgatórium között, útban a hatodik Mennyrszág felé.
- A NŐ: *(felkacag, keserűen)* Bosszantó. Még mindig nem indul.
- A FÉRFI: No és?... Értem. Odafönt már epedve várja a kettes számú IMPRO elektronikus lyuggatógép, és összedől a világ, mert egypár blőd kártyával kevesebb lesz kilyukasztva.
- A NŐ: *(kacagva)* Miért állt a kapcsolótábla elé?
- A FÉRFI: Elárulom: hogy eltereljem a figyelmét erről a piros gombról, erről az elemre működő vészcsengőgombról, amelyet vész esetén meg szokás nyomni.
- A NŐ: Gondolja, hogy itt most vész áll fönn?
- A FÉRFI: Részemről sose lehet tudni.
- A NŐ: Tudja mit? Most már eszem ágában sincs megnyomni ezt a piros gombot.
- A FÉRFI: Köszönöm.

- A NŐ: Azon töprengek: mi a tapadósbabb: az én lotyvakos felöltöm-e vagy a maga reumás jókedve?
- A FÉRFI: Bánom is én, dárirariram, tiraram... szép szál legény, dárirariram... Merthogy: nádas felől fúj a szél... bánom is én, dárirariram.
- A NŐ: Mi az, amit dudorász?
- A FÉRFI: Egy roma dal. Nem ismeri? Isteni kis roma dal. Imádom a roma dalokat. Maga?
- A NŐ: Nem mondhatnám; nem is ismerem őket. De ez így, a maga reprodukálásában búbájosan hat. Hallhatnám a komplett számot?
- A FÉRFI: *(énekel)* Babám karja melegít, tájri...
- A NŐ: Így kezdődik?
- A FÉRFI: Így fog. Egyszer, ha eljön hozzám roma lemezeket hallgatni.
- A NŐ: *(felkacag)* Roma lemezeket! Hallja, évek óta kerülgetjük egymást felvonóban, konferenciákon, pénztár előtt, de becsületistenemre, nem sejtettem magában ekkora... ekkora...
- A FÉRFI: Ekkora... nos, nos?
- A NŐ: Természetesen — eredetiséget. Roma lemezek! Bravó. Végre nem bélyegyűjtemény.
- A FÉRFI: Ha van halálos komolyság, hát akkor ezt azzal mondom: van vagy harminc roma dalom. Long-play lemezeken! Hunyja le a szemét és képzelje el: félhomályos szobámban a szőnyegen hasalva roma lemezeket hallgatni.
- A NŐ: Gondolom whisky mellett.
- A FÉRFI: Roma lemezekhez csak kocsisbor megy. Töpörtyűs pogácsával.
- A NŐ: Hason fekve.
- A FÉRFI: Nádas felől fúj a szél, dárirariram... Isteni szeánsz! Vakmerő leszek: egyszer, ha nem lesz otthon a feleségem, elhívom magát.
- A NŐ: És miért kell ahhoz távol lennie a feleségének? — Persze a felesége modern nő. Gondolom, huszonzét éves lehet. És két-féle zenét imád: részint a harmincas évek slágereit, „hold ragyog a bástyán, úgy érzem boldog vagy” satöbbi, amiért csitri korában rajongott, részint a beatzenét. amiért azért rajong, mert még fiatalnak érzi magát, és tökéletesen igaza van. Ezt a harmadik fajtát pedig, ezt a roma zenét... et-től direkt frászt kap.
- A FÉRFI: Bravó! Stimmel! Csak egyet felejtett ki: ráadásul iszonyúan féltékeny.
- A NŐ: *(jellegzetes kacajával)* Maga szerint én felébreszteném felesége lappangó féltékenységét?
- A FÉRFI: Felébresztené?! Rohamokat váltana ki, asszonyom, jeleneteket, „vagy te, vagy ő; egyikünknek pusztulnia kell”. Most képzelje: hasalunk kettesben a szőnyegen, kocsisbort szopogatunk, és töpörtyűs pogácsát ropogtatunk, és hallgatjuk az Apollóniát, egyszer csak bummm betoppan a feleségem...
- A NŐ: Hasalunk, és szopogatunk, és ropogtatunk, és hallgatjuk az Apollóniát — ámbár azt sem tudom, ki az —, de nem top-

- pan be a felesége. A felesége úton van. És akkor bummm mi van?
- A FÉRFI: Tán megkísérlem megerő... nem nem. Elcsábítani.
- A NŐ: *(kacag, másodperceken át, meghatározatlan, kéjcs és vágyakozó és elutasító kacajjal)*
- A FÉRFI: *(dúdolja a dalt)*
- A NŐ: *(hirtelen)* Na jó. Itt vagyok kiszolgáltatva magának. Vegyük, hogy ez a vinaz-lemez a maga szőnyege... és a roma dal is megvan hozzá: — már vagy negyed órája itt vagyunk összeszárva, rabok vagyunk, és nem próbál elcsábítani.
- A FÉRFI: Hah! Valahol hiba van a kréta körül. Számításom szerint éppen most kezdek a negyedik csábítási kísérletembe. Nem veszi észre?!
- A NŐ: Talán ez az ambiens... Ég és föld között. És csupasz falak között. Rabok. Elzsibbadt a lábam.
- A FÉRFI: Én fajankó! Csinálok magának ülökét.
- A NŐ: Úgy érti — a térdén?!
- A FÉRFI: Drága hölgyem. Ezt a katonaládára emlékeztető diplomata irattáskát én nem sznobságból viselem.
- A NŐ: Hallja. Maga, azonfölül, hogy eredeti és szellemes, még leleményes is. Tudja, mire gondoltam?
- A FÉRFI: Még ha a felöltömet is összehajtogatnám kispárnának...
- A NŐ: Köszönöm. *(sóhajt)* Ha nem tévedek, tizenhárom perce...
- A FÉRFI: Rabság... szabadság... katonaláda. Katonakoromban, levelek és csomagok és szerdai és szombati babfőzelékek fölött a vasárnapi kimenő volt az éltetőm.
Ha nem jutott engedély, szöktem. A drótkerítés alatt. Két órház között. Aztán tudja, mi történt?
- A NŐ: Áristom.
- A FÉRFI: Téved. Az történt, hogy áthelyeztek az irodába, és attól kezdve az orrom előtt tornyosultak az aláírott lepecsételt és kitöltetlen kimenőengedélyek. És tudja, mit csináltam attól kezdve?
- A NŐ: Maga úgy beszél, hogy a válaszokat is belegyömöszöli a kérdéseibe. A vasárnapjait átheverte a kaszárnnyában.
- A FÉRFI: A fenyők alatt a fűben hasalva és roma dalokat duccorászva. Ez az. Nem a szabadság kell az embernek, mert úgysem tud mit kezdeni vele. Az embernek csak a tudat kell, hogy ha akarna, megtehetne valamit.
- A NŐ: Azonkívül még filozófus is.
- A FÉRFI: Tessék?
- A NŐ: Mondom, eredeti, leleményes, szellemes és muzikális, plusz még filozófus.
- A FÉRFI: Áh. Csak éppen olyasféle ember, aki a fejét arra használja, amire eleve rendeltetve van.
Két emelet között fennakadtunk a felvonóban. Rabság — mondja kegyed. Szabadság! — kiáltok én. Odalent zür és káosz és rohanás, odafönt dettó, itt meg... itt meg egy oázis.
- A NŐ: Ha megengedi, most már igazán megnyomom azt a piros gombot.

- A FÉRFI: Ó! Ez kissé lesújtó rám nézve. Parancsoljon. Bár kötelességemnek érzem figyelmeztetni, hogy tapasztalásom szerint áramszünet van az egész épületben. Sőt, továbbmegyek: az egész lakónegyedben.
- A NŐ: Ezt maga honnét tudja?
- A FÉRFI: Az áramelosztó vállalat tegnapi közleményéből, miszerint a nagyfeszültségű hálózaton történő javítási munkálatok...
- A NŐ: Szóval tudta? Szóval ez egy időzített csapda. Mondhatnám előre megfontolt emberrablás.
- A FÉRFI: Szó sincs róla. Őszinte lelkemre mondom, liftbeszállásom előtt történetesen véletlenül nem éppen arra használtam a fejemet, amire eredetileg rendeltetett. — Maga az oka.
- A NŐ: Köszönöm. Akkor hát mégis teljesült a vágya. Itt kuporog velem bezárva egy... egy... oázisban. Oázis! *(kacag)* Köszönöm ezt az oázist. Amitől egyébként — ha helyesen használja a fejét — meg is óvhatott volna.
- A FÉRFI: Ezt komolyan gondolja?
- A NŐ: Csacsi. Ha már így vagyunk: hát nem gondolom komolyan.
- A FÉRFI: Na látja. Egyszer Pesten néztem egy szovjet darabot. Egy rendezőről szólt. Filmrendezőről. Kilenc kép kilenc színváltozás.
- A NŐ: Sejttem. A rendező zaklatott, futkározó életmódját jelképezendő.
- A FÉRFI: Úgy van. Mind a kilenc színhely más-más épület: családi fészek, hivatal, Filmművészek Szövetsége, klubhelyiség, iskola, a szerető budoárja, egy mozgékony ember mindennapos megállói, csak a küszöb, a lépcső, az volt állandó. A rendező sorra összetűzött mindegyik intézménnyel...
- A NŐ: A szeretőjével is?
- A FÉRFI: Vele is.
- A NŐ: Furcsa.
- A FÉRFI: Miért gondolja?
- A NŐ: A szerető, nagybetűvel, mint Intézmény...
- A FÉRFI: Mellesleg az is. Szóval, azt akarom kihozni, hogy képváltozás előtt a rendező mindig feldúltan és vesztesként távozik valahonnét, és a képek között, amíg fordul a színpal, ül a küszöbön, gitározik és egy ősi orosz nekibúsulású dallamra újra meg újra csak azt éneklí: „Állítsátok meg a Földet, le akarok szállni!”
- A NŐ: Megható.
- A FÉRFI: Elragadó! — Nem az, hogy milyen fájdalmasan gyönyörű ez a refrén, hanem hogy ami a rendezőnek ott a darabban nem sikerült — mert végül is nem sikerült, az most, íme, velünk megvalósult!
- A NŐ: *(a jellegzetes kacajával)* Igaza van. Elragadónak találom. Nekünk sikerült. Ámbár meglehetősen kényelmetlen és bizonytalan körülmények között, és egészen bizonytalan időre.
- A FÉRFI: Téved. Egészen bizonyos időre!
- A NŐ: Hogy érti ezt?
- A FÉRFI: Majd ha nyolcat üt a katedrális toronyórája, a felvonó megindul velünk, és akarsz, nem akarsz, visszaszállít a földre.

- A NŐ: Nyolc óráig! Ha ideadná a sálját, betakarnám a lábamat. Csupa víz a harisnyám.
- A FÉRFI: Ó, az ingemet is! Noha enyhén szólva kegyetlenségnek tartom ilyen lábakat eltakarni...
- A NŐ: Ez a sorrendben hatodik csábítási kísérlet?
- A FÉRFI: *(sértődötten játszva dúdol)* Babám karja melegít, dáriráram, tiráráram... Csak te szeress holtomig...
- A NŐ: Meddig?
- A FÉRFI: Holtodig. Mármint a szép szál cigánylegény holtjáig.
- A NŐ: Ezt nevezem! A helyén hordozta az eszit az a szép cigányleány.
- A FÉRFI: Ja... arra gondol: mekkora különbség egy betű miatt? És mekkora életfilozófia van ebben az egy birtokos ragban?
- A NŐ: Arra.
- A FÉRFI: Más lány ezt így énekelné: holtomig. De a rafinált cigánylánynak „szerényebb” az óhaja. Szeresse őt csak a legény a saját holtáig, aztán majd jön másik...
- A NŐ: Erre gondoltam.
- A FÉRFI: *(parodisztikus pátosszal)* Elvtársak, úgy érzem, rövid együtt-létünk eredményes és gyümölcsöző volt...
- A NŐ: Még szónok is! Egy Cicero veszett el magában!
- A FÉRFI: Talán nem túlzok, ha elhitetem magammal, hogy kegyeddel félig már sikerült megtéríteni a roma-zene szent vallására.
- A NŐ: *(kacag)* Hm... Ha olyan ember, aki nem szokott megállni félúton, van még vagy harmincöt perce!
- A FÉRFI: *(hallgat)*
- A NŐ: Nos?
- A FÉRFI: Azon töröm a fejemet, mit csinálhat délután kettőtől másnap reggeli hélig egy ilyen — bocsánat — jó nő, azonkívül, hogy nem megy férjhez.
- A NŐ: Érdeklí? Nos, az ilyen jó nőnek van egy pompás kis műterme a hegyoldalban. Abban a szurdokban van neki egy saját privat körisfája, a hegyoldalból befelé növe.
- A FÉRFI: Nocsak! És az a — bocsánat —, az az ilyen jó nő azon a saját privat körisén értékeli, mikor van tavasz, mikor lombhullatás, mikor fúj a szél... Szobája közepén körislevelek zizegnek...
- A NŐ: Botanikából elégtelen.
- A FÉRFI: Tessék.
- A NŐ: Ennyi jeles kvalitása mellett valóban el sem várhatom, hogy botanikából is kitűnő legyen. Minthogy napfény nélkül nincs klorofil, klorofil nélkül nincs falevél, az a köris csak ágakat hajt, csupasz ágakat, vajszínű, majdhogynem áttetsző csápokat.
- A FÉRFI: Igazán őszintén kérdelem: és az mire jó?
- A NŐ: Ó, annak a nőnek az a privat satnya körise a leghűségesebb vigasztalója, hogy ne mondjam, erőforrása. Napfény nélkül is élni akarni, árvány és betegesen és vergődve, de rendületlenül, és egy faéleten át ott, abban a szurdokban, csak mert egy szeleburdi szél éppen ott pottyantott el egy magot,

és egy másik szeleburdi szél ott találta behinteni egy réteg földdel. Érti, mire gondolok?

A FÉRFI: Ez... ez lesújtó.

A NŐ: Ez felemelő. Mert ahhoz a fához képest, ugye... Érti ezt? Az ember találja meg magának a megfelelő viszonyítási alapot, és akkor minden oké. Meg különben abban a műteremben fekhely gyanánt van egy kercvet, asztal gyanánt egy jó félméteres fatuskó, székek gyanánt két kisebb farönk, és végül egy üllő.

A FÉRFI: Ülőke?!

A NŐ: *(kacag)* Kovácsüllő. Meg kicsi kovácskalapács. És az a „jó” nő hivatal után rezet kalapál azon a ülőkén.

A FÉRFI: Aha, én fatuskó! Beülhetnék oda negyediknek! Abból a jó nőből már rég kinézhettem volna az iparművészt. De látja — újabb mínusz. Türelmesen kell bevallanom, kiállításokra nem járok. Báris idáig.

A NŐ: Kiállítás? Soha nem állított ki az a nő. Ki kíváncsi arra?

A FÉRFI: Akkor nem értem. Az a jó nő minek kalapálja a rezet?

A NŐ: A kalapálásért. Mert olyan szépen peng a réz az apróka kalapácsütések alatt. Főmesen és mégis tompán a sziklás-földes falak miatt.

A FÉRFI: És egy iparművészetben laikus, de felkeltett érdeklődésű férfi vakmerő lenne, ha megkérdezné, hogy egyszer meghallgatná azt a pengést?

A NŐ: Egyszer... Ó! Az a jó nő már mondta, hogy ott székek gyanánt két farönk van...

A FÉRFI: Persze, persze. És az a felkeltett iparművészeti érdeklődésű férfi el tudna oda jutni a kocsijával?

A NŐ: Nocsak! Kocsija is van neki?

A FÉRFI: Hja, egyiküknek beteg kőrise és hegyoldali műterme, másikuknak sípcsonti reumája és kocsija.

A NŐ: Aztán hol tartja? Mert az imént, a szakadó eső ellenére —

A FÉRFI: Most éppen szerviszen van. De ha kész lesz?...

A NŐ: A hegyoldalban! Kip-kop kalapács. Cin-cin-cin.

A FÉRFI: Elaragadó! Jobb, mint a hasonfekvés kocsisborral és pogácsával és Apollóniával. S az a jó iparművésznő nem fél, hogy az az ébredő iparművészeti érdeklődésű férfiú leteperi ott a kereveten?

A NŐ: *(kacag)* Fél? Kalapáccsal a kezében? *(kacag)*

A FÉRFI: *(kacag; együtt kacagnak, hosszan; majd)* Tánccsak nem vernél fejbe?

A NŐ: Vernél? Mióta lettünk pertu?

A FÉRFI: Valahogy mintha időtlen idők óta. Nem?

A NŐ: Sajnos, ebben a David Pajíchoz címzett kocsmában nem mérnek italt pertuiváshoz.

A FÉRFI: Bocsánat, egy iparművésznőtől igazán nem feltételeztem ekkora ragaszkodást a formasághoz.

A NŐ: Pedig kizárólag a forma a lényeg. — Na jó, szervusz. *(szünet)* De minden formaság nélkül!! — Tudod, mit olvastam tegnap? Egy néprajzi tanulmányt...

A FÉRFI: Nofene! Iparművészet, aztán néprajz!

- A NŐ: Közép-Bácska, az első világháború. A tizenhét éves sühedert besorozzák, beöltöztetik. Jön búcsúzni a mátkájától. A kislány kézen fogja a kiskatonát, kivezeti a faluszéli fészülethez. — Mondd, hogy: hú maradok hozzád! — Hú maradok hozzád! — Mondd, hogy esküszöl a fészületre és Krisztus öt sebére. — Esküszök a fészületre és Krisztus öt sebére. — A tacsókó elmasirozik, keleti front, orosz fogság. A kislány szüzen várja, a pártájában. Hét esztendőn át. Akkor beállít a vitéz, oldalán a menyecskejével és két poronttyal. — Átkozott légy! — visong a lány. — Krisztus öt sebére esküdtél: hú leszek hozzád! — Hú is voltam — így az obsitos. Merthogy mikor azt mondtam: hú leszek hozzád, akkor a kardomat fogtam. Ahhoz meg hú voltam, most is ehoh csüng e! — A lány felakasztotta magát a harangkötélre.
- A FÉRFI: Csudajó. Kár, hogy ilyen lehangelő a vége.
- A NŐ: Na látod. A forma a legfontosabb. — Nem gyűjtasz rá?
- A FÉRFI: Nem dohányzom. Kivéve a nagy murikat; szilveszter, születésnap, lakodalom, ilyesmi.
- A NŐ: Gyújts rá a kedvemért. Van nálam.
- A FÉRFI: Készséggel. Legyen ez a pertu. A te szádból. Úgy értem, gyújtsd meg mind a kettőt.
- A NŐ: Én nem kérek.
- A FÉRFI: Már azt hittem, kezdelek érteni, s erre újabb rejtély. Hol dohányzik a dohányos, ha nem váróteremben és megrekedt liftben?
- A NŐ: Öt napja és, igen, nyolc órája nem gyűjtöttem rá.
- A FÉRFI: De mindenesetre magadnál hordod, mert nem bízol az akaraterődben — megbocsáss.
- A NŐ: Na, lélektanból sem kapnál tőlem átmenőt. Könnyű szűznek maradni egy lakatlan szigeten. De a férfiak tömegében szűznek maradni — az az akaraterő!
- A FÉRFI: Remélem, átvitt értelemben. — Tudod, de igazán csak a szellemes mivolta miatt idézem: egy nagy francia az írta... így valahogy... várj csak... Igen: ha valaki lemondott valamely káros szenvedélyéről, kevésbé jelenti az akarat erősségét, mintsem inkább a szenvedély gyengeségét.
- A NŐ: Megnyugtatlak: a nagy franciád visszavonná a bölcselkedését, ha tudná, hogy még a múlt héten ötven darab volt a napi adagom!
- A FÉRFI: Meghajtom fejemet. — Infarktus, fekélyfélelem, rákijesztgetések?
- A NŐ: Frászt. Így akarom ellenőrizni a lelkem uralmát a testem fölött. Mi különbözteti meg az embert az állattól?
- A FÉRFI: Az ember az egyetlen állat, amely képes nevetni — alighanem ezt is az az én nagy franciám mondta.
- A NŐ: Szamár. Olyasmint nem hallottál, hogy: röhög, mint egy ló?
- A FÉRFI: Értelek. Most mindjárt jössz egy nagy intellektuális fejtegetéssel, test és lélek függőségi illetve függetlenségi, alá- és fölérendeltségi filozófiával.
- A NŐ: Vesztettél. Csak azzal jövök, hogy néha bizonyosságot aka-

rok szerezni róla, hogy uralkodhatok a testem fölött. — Mint például most is, ebben a géamberítő helyzetben.

A FÉRFI: S az mire jó?

A NŐ: Számár vagy. Én választottam a testemet? Ha én választottam volna, azt hiszed, pont ezt választottam volna?

A FÉRFI: Nono...

A NŐ: Hagyjuk. Legyünk realisak. Megadatott az nekem, hogy végigjárjam mondjuk a hellén és latin múzeumokat, végignalulmányozzam az aktszobrászat remekeit és rámutassak mondjuk a habokból kibontakozó Aphroditéra: ezt akarom! — Nem adatott meg. De a lelkem, vagy az akaratom, vagy a tudatomat, vagy mi a nyavalyának nevezem azt a megfoghatatlan valamit, ami vegyi elemeken és szerves anyagokon túl vagyok — azt igenis formálhatom! És ehhez igenis választhatok mintát magamnak. — Na, kiböktem. Hát erről van szó. Ha már így van, és sajnos, így van, akkor legalább néha elámitom magam azzal, hogy a felsőbbrendű mivoltom uralkodni tud az alsóbbrendű mivoltomon. — Persze, ti férfiak fütyültök az ilyesmire... táriráriram, bánom is én, vagy hogy van?

A FÉRFI: Meg foglak cáfolni! Ha száz évvel ezelőtt volna, most felkiáltanék: drága hölgyem, lelkeinket egyazon anyagból gyúrták!

A NŐ: Nem akard azt mondani...

A FÉRFI: Akarom. Igazad van. Igazad volt. Fütyültem az ilyesmire. Egészen a legutóbbi időkig. Akkor egyszer, fönt a hetedikem, az irodában — évi szabadságok ideje volt, túlóráztunk, helyettesítettünk —, mondom, megüti a fületem egy beszéd-foszlány. Azt mondja a kollégám a kollégájának: — Hát nem furcsa? Ha a kocsimban egy kis gyanús zörejt veszek észre, már rohanok vele a szerviszbe. A testemben meg, már harmadik éve, ilyenkor nyáron az idegkimerültség, a rendellenes vérnyomás és szív működés egész sor tünetét tapasztalom, és nyaralás helyett megint csak helyettesítek azért a nyamvadt néhány garasért, ahelyett, hogy futnék a testemmel az első szerviszbe. Pedig ezt megrongált állapotban nem adhatom el féláron, azzal, hogy megtoldom és veszek magamnak egy vadonatúj típusú testet.

A NŐ: (kacag)

A FÉRFI: Most mit nevensz?

A NŐ: Tizenhat éve nem is sejtem, hogy ilyen értelmes koponyákkal gürcölök egy cégben.

A FÉRFI: Mint?

A NŐ: Mint te, számár, és mint ez a kollégád. — Szóval, ez még mind csak bevezető volt. A barátod mondott egy bölcsel, mire föl te fogtad a tested, és rohantál vele a szerviszbe.

A FÉRFI: Viz! Rohantam haza, bezárkoztam a fürdőszobába, és életemben először egyedül maradtam a testemmel. Már olyan értelemben, hogy — igen, ahogy mondtad: ez a vegyületeken és szerves anyagokon túli misztérium, aki én vagyok, vizs-

- gálódzóan szembehelyezkedett azzal a... ami ennek a misztikus énemnek foglalatát és térfogatóját és lakóhelyét jelenti.
- A NŐ: És?
- A FÉRFI: Szaknyelven: a vizsgálat eredménye lesújtó volt. Pőrén a kádban tagról tagra végigpásztáztam ezt a testet, az ujjam hegyétől... innen, látod ezt a fekete foltot a körmöm alatt? Furcsa. Ez is lifttől van. Odacsapta a liftajtó, vérhólyag támadt, és megmaradt a körmöm alatt, és ezzel fognak letenni az anyaföldbe.
- A NŐ: De elérzékenyültünk egy vérfolton, dárírírírám.
- A FÉRFI: Nem a vérfolt. A nő, aki után rohantam. De becsapódott a liftajtó, és a nő kifutott a házból, az életemből.
- A NŐ: Szeretted?
- A FÉRFI: Ez a vérfolt, ez maradt belőle. Ezt néztem, és a lenhaját láttam. Lenhajú volt, a haja lehetett volna akármilyen ribancé a svéd vagy dán pornógyűjteményekből, de az arcát, egy vonását, a tekintetét, a mosolyát, itt a kádban — semmit nem tudtam felidézni. Lesújtónak találtam, hogy az egészből csak ez a vérfolt maradt, és azt kívántam, hogy amikor majd egyszer kiterítenek...
- A NŐ: Te, hallo! Ne akarj nekem meghalni itt ég és föld között!
- A FÉRFI: Hogy kezemet úgy kulcsolják össze a mellemen, hogy ez a vérfolt jól látsszék, és a nő jöjjön el a ravatalomhoz és ismerje a folt történetét és gondoljon rám és tudja a síromat, időnként jöjjön ki hozzám, képzelje el mindazt, ami lehetett volna a kettőnk kapcsolatából — mennyi minden lehetett volna! —, az egész világ és az emberi történelem billió nő—férfi kapcsolatainak trillió változatai, mind lehettek volna és milyen jó, hogy így lett...
- A NŐ: Ne haragudj, de nem értem az összefüggést.
- A FÉRFI: Én sem. Ez a vérfolt... Azt akartam mondani, hogy addig a szembesítésig, ott a kádban, hajnalonként, az átdolgozott éjszakák után a kidagadó ereim nyugtalanítottak ugyan, meg a begyulladt szemeim is, de ideig-óráig, aztán minden előlről. Akkor a kádban, ott ötlött fel a gondolat: és ha megvakulnék? Ha elpattanna egy ütőerem? Eltörne csak egy csigolyám? Az a lélek, az a szellem, az a misztikum, ami vagyok, ennyire ki van szolgáltatva egyetlen csigolyának?
- A NŐ: Ne haragudj. ŐN az imént még jókedvre hangolt ebben a nyomasztó időben, most aztán előbb-utóbb megrikatSZ.
- A FÉRFI: Figyeld a koincidenáciát: a nagy testvizsga közepette jön a feleségem, bekopog, levél jött az ATD-ből, találtak valamit a legutóbbi tüdőszűrésnél, jöjjenek újabb vizsgálatra.
- A NŐ: Csak nem...?
- A FÉRFI: Nem. Nem mentem el. Amikor megpillantottam a mellékelt kartonlapon a két tődőszárny ábráját, az ájulás környékezett. Mi jöhet ezután? Tilalmak, szanatórium, lázas éjszakák nyirkosra izzadt ágyneműben, köhögési rohamok és megbélyegzettség — hát nem! Most ad össze: aztán kiderült: kutyabaja ennek a porhüvelynek és a légzőszervének! De akkor ez a testen fölül álló misztikus én annyira bele-

betegedett a gyanúba, hogy azt mondta: elvégeztetett, véget vetünk! És úgy is lett volna, biztos vagyok benne, ha...

A NŐ: Ha?

A FÉRFI: Pusztá véletlen.

A NŐ: Szóval — az egyebek tetejébe hipochondrikus hajlam.

A FÉRFI: Bevallom. Mert az ellenőrzésen hátra veregettek: bocsánat, véletlen kartoncseré. — Akkor önként végigjártam az összes lehető szakrendelőket. Amikor elhangzott az ítélet: a gépezet kifogástalan, még ötven évig élhet, csaptam az ünnepelt porhüvelynek olyan lakomát...

A NŐ: Háromfogásos vacsora pezsgővel és roma dalokkal.

A FÉRFI: Más: vettem neki egy új öltönyt. Ezt.

(Szünet)

A NŐ: Hogy is pengette az az orosz rendező?

A FÉRFI: Állítsátok meg a Földet, le akarok szállni.

A NŐ: Ha igaz, a Föld már csak tíz percig fog állni.

(Szünet)

Mondjál már valamit.

A FÉRFI: Hm. Nem tudom. Hiszen valójában nem ismerlek.

A NŐ: Számár. A kezembe adtam a komplett titkos dossziémat: Neve, neme, kora, született, él, hajadon, van egy barlangja, ahová egy sápadt köris nő befelé és ahol ő rezet kalapál kicsi kalapáccsal; hivatalnok, bennrekedt a felvonóban, és öt napja nem dohányzik. Az ám, meg egy új mozzanat: a barlangjában vodkát tart, mert a vodka nem érződik a leheleten.

A FÉRFI: Érdekl meg a néprajzkutatás meg részben a filozófia. — Nem erre gondoltam. Megmondom neked: az érzelmi világod, az a talány. Az erkölcsi felfogásod. Mondjuk a szexről.

A NŐ: Nocsak! Az elkalandozott csábító hirtelen fordulattal visszakanyarodott. — És milyennek szeretnél? Milyennek az érzelmeimet? A szexuális — na, mondjuk így: világnézetemet?

A FÉRFI: Ne nevsz ki, kérlek. Mondjuk, hogy rokonszenvet éreznél irántam...

A NŐ: Csacsi. Majdnem azt mondtam: különben ülnék veled itt?

A FÉRFI: Megmondom, milyennek szeretnélek: aki élvez a nemiséget, az ingyen hozzáértéssel élvez, és akinek mindegy... nem, nem egészen mindegy, de aki nem szentezik és nem várja el, hogy a férfi éjfélkor bámuljon az Andromédaködbe... csak éppen szereti, ha leteperik... nem is, inkább a tudatos és egyenrangú játékot, ha olyan pasással sodródik össze, akinek nagyjából megvannak ehhez az adottságai.

A NŐ: *(rejtélyesen kacag)*

A FÉRFI: Szeretném megfejtteni ezt a titokzatos kacajodat.

A NŐ: Titokzatosnak találsz?

A FÉRFI: Kihívónak. Csábítónak. Elutasítónak. Kéjesnek. Kajánnak. Csúfondárosnak, meghatározhatatlannak.

A NŐ: Hát az is. Vagy legalábbis annak igyekszik lenni.

A FÉRFI: Igyekszik?

A NŐ: Tudod, a kacaj örült nagy dolog. Olyan, mint a „jó napot”.

- Két ember találkozik. Semmi dolguk egymással. Nem tudnak mit kezdeni egymással. De abból a kötelezettségből kifolyólag, hogy egyszer már volt dolguk egymással, remélhetik el egymást. És akkor jön az előregyártott univerzális „Jó napot! Hogy van mindig?” — Érdeklí őt, hogy van a másik? A fenét érdekli! A maga dolga érdekli, meg az legfeljebb, hogy miként is tudná fájdalommentesen lerázni a másikat. De megkérdi: Hogy van mindig? „Köszönöm, jól” — mondja a másik. Jól van? Fenéket van jól. Pláne mindig. De ezzel a „köszönöm jól”-lal visszaadta a másik szabadságát, és visszanyerte a sajátját. Hát ilyen kacagás. Nem, nem is. Több ennél. Mindent mond és semmit. Ezt meg ezt mondja, és ugyanakkor ennek meg ennek az ellenkezőjét.
- A FÉRFI: Hát akkor mit kezdjek veled?
- A NŐ: Fogj meg. Kábíts el. Csábíts el. Kényszerítsd rám „meghatározhatatlan kacagásom összes lehetőségei közül azt a neked megfelelő egyetlenegyét, amely az összes többit kizárja.
- A FÉRFI: Az összes többit kizárja. Az összes többit...
- A NŐ: Legyek lélekbuvár? Most a lenhajú nőre gondolsz.
- A FÉRFI: Nyertél.
- A NŐ: Vérhólyag. Az összes lehetőség. — Na, kezd el.
- A FÉRFI: Jó. A barlangod bejáratánál állsz...
- A NŐ: Inkább a kocsidban.
- A FÉRFI: Nem, nem. A barlang ajtajában. És kacagsz. Én látlak, te nem látsz engem. Mezei virágot szedek, aztán elédtoppanok. — Drága hölgyem, a rétek e gyönyörű virágainak keresve sem találnék méltóbb helyet, mint kegyed finom kezecskéi.
- A NŐ: Hülye. Banális. Az első lépésednél tudom, mit akarsz.
- A FÉRFI: Persze, hogy tudod. Mindketten tudjuk. De bemelegítés csak kell. Az izgalmi folyamat megindítása.
- A NŐ: Azt másképp csinálják. Remélem, ismered az erogén zónákat.
- A FÉRFI: Stopp! Még egyszer! — Állsz a barlangod ajtajában. És kacagsz persze. Én ősember módjára dorongommal ott settenkedek a barlang körül, ágról ágra, szikláról sziklára lendülök, egyszerre eléd toppanok, átnyalábollok, nyersen a kerevetre vetlek...
- A NŐ: Fúj! Utálok a brutalitást.
- A FÉRFI: Igazad van. Na jó. Megállok a kocsimmal, kiszállok: szial! leteszek a farönkre egy üveg Martinit, nem is, vodkát...
- A NŐ: Nem mondtam még? Absztinállok.
- A FÉRFI: Nem baj. *(dúdolni kezd)* Sűrűn esik az eső, dáriráriram, tistararam, bánom is án, ráriráriram.
- A NŐ: Nos? Megállt a tudomány?
- A FÉRFI: Egyszer nemrég, a tengeren összejöttem egy kis skandináv nővel. A vége felé. Már kipihentem magam, a kondíció prima, rendszeres úszás, miegymás. Tánc, borozgatás, komikus bábeli német—angol—francia konverzáció, ami csak fokozza az intimitást — szóval kész volt. Elvitt a kocsiján, bárba mentünk, föl a szobájába, mindent csinált -- semmi.

Másnap még egy próba. Semmi. -- Harmadnap hazautaztam. Pedig még két teljes napom lett volna. — Itthon csodák csodája: minden a legnagyobb rendben. Pedig jó nő volt. Nagyon jó nő volt.

A NŐ: Olyan furcsán nézel rám.

A FÉRFI: Megmondom: ahogy elnézem a nedves hajad, ahogy az arcodba hullik, a nedves ruhádat, ahogy rádtapad: milyen lehetsz, amikor kilépsz a fürdőkádból, kilépsz a zuhany alól?

A NŐ: *(kacag)*

A FÉRFI: Igen. Én is erre gondoltam. *(szünet — dúdolni kezd)* Bánom is én, dáríríríram... nádas felől fúj a szél, tirírírírám... *(hirtelen abbahagyja, mert:)*

ERŐS ZÚGÁS, KATTANÁS, MAJD A FELVONÓ ELINDUL.

A NŐ: Megjött az áram! — A táskája, köszönöm.

A FELVONÓ KATTANÁSSAL MEGÁLL. AJTÓ NYÍLIK, ÉS ELEKTRONIKUS GÉPEK ZÚGÁSÁT, KATTOGÁSÁT, TELEFONBERREGÉSEKET, ISMERETLEN EREDETŰ ZAKATOLÁSOKAT — EGY NAGY IRODAHÁZ TELJES ÜZEMI HANGZAVARÁT BOCSÁTJA A HANGTÉRBE.